

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

HLAHLobo YA POROfENSIE

MOPHATO WA 9

**SESOTHO PUO YA LAPENG
MOSEBETSI 5
TATAISO YA HO TSHWAYA
PHUPJANE 2024**

**MATSHWAO: 70
NAKO: 2 Dihora 30 Metsotso (2H30)**

Pampiri ena e na le maqhepe a 5.

KAROLO A**POTSO 1: TEMAKUTLWISISO****DIKARABO**

- 1.1 Nomia/Rosemary/Ndlovu ✓ (1)
- 1.2 Polao/Bomenemene/Ho hloleha ho phethahatsa toka/Teko ya polao ✓ (1)
- 1.3 Lekgotla le Phahameng la Johannesburg / Lekgotleng la Maseterata la Palm Ridge. ✓ (1)
- 1.4 C/Mosadi ya meharo a bile a se na botho ✓ (1)
- 1.5 Tjhe! O ne a kile a qoswa ka ho rera ho bolaya kgaitsemi ya hae le bana ba bahlano ba kgaitsemi ya hae. ✓ ✓ (2)
- 1.6 Hore a kgone ho kenya letsoho,tjheleteng ya dipolisi tsa lepato. ✓ ✓ (2)
- 1.7 Ba ile ba hloleha ho paka ntle le pelaelo/Ho hloka bopaki. ✓ ✓ (2)
- 1.8 Setsebi sa botlokotsebe Sepoleseng sa Afrika Borwa (SAPS) ✓ (1)
- 1.9 Mmolai wa batho ba bangata" ho latela dikahlolo tsa hae. ✓ (1)
- 1.10 O di rerile e sa le pele ka hloko. ✓ ✓ (2)
- 1.11 Ha a bontshe ho ikwahlaya, ha ho na tebello ya ho sokoloha. ✓ (1)
- 1.12 Ha di amohelehe, ha ho motho a lokelang ho nka bophello ba e mong. ✓ ✓ ✓ (3)
- 1.13 "Killer" ✓ (1)
- 1.14 Makgetlo a tshelentseng dilemo tse 25. ✓ ✓ (2)
- 1.15 A bolawe, hobane o bolaile batho. ✓ ✓ (2)
- 1.16 Ke a dumela Rosemary o bolaile ba leloko ho fumana tjhelete ya dipolisi./Ha ke dumelle,Rosemary o ne a batla ho thusa ka lepato. ✓ ✓ (2)

MATSHWAO OHLE A KAROLO ENA: [25]

KAROLO B**POTSO 2: KHATHUNU****DIKARABO**

- 2.1 Tlolo ya molao/Ho se tshepahale ha mapolesa. ✓ (1)
- 2.2 Mapolesa a sa tshepahaleng/ba tlodi ba molao. ✓ (1)
- 2.3 Molao o a tlolewa, leponesa le tla lokolla motshwaruwa morao ha ho lefiwa. ✓✓ (2)
- 2.4 D/Batho ba lokela ho phethahatsa molao. ✓ (1)
- 2.5 Utswitsweng✓ (1)
- 2.6 Tjhe, ke tlolo ya molao. ✓✓ (2)
- 2.7 Tjotjo✓ (1)
- 2.8 Batshwaruwa ba lefa hore ba lokollwe✓ (1)
- 2.9 Ke a swaba/Ke a kwata ba tlola molao/Ke a ba kgothalletsa bobodu. ✓✓✓ (3)
- 2.10 Ke ne ke tla mo leleka, hobane o tswile tseleng/o tlola molao/o tla ruta mapolesa a mang bobodu. ✓✓ (2)

MATSHWAO OHLE A KAROLO A 15

KAROLO C**POTSO 3: KGUTSUFATSO****DIKARABO**

Tshepa maikutlo a ha ho o pholosa. O lokela ho kwala menyakako ya hao ho netefatsa hore o bolokehile. Ha o utlwa ntho e sa bolokeha, baleha ka potlako. Etsa bonnete ba hore tokomane tsa hao di tulong e bolokehileng. Tulo eo o tsamayang ho yona e tshwanela hoba e sireletsehileng. O se pepese dintho tsa hao tsa bohlokwa tsa mokgabo le mekotlana ya hao. Tsamaya tulong eo o e hlalohanyang ebile e bolokehile.

MANTSWE:72

	QOTSO	DINTLHA
1	Ka moo o ikutlwang ka teng ke sebetsa sa polokeho ya hao. Ha o ikutlwa o tshohile ntle le lebaka, kopa thuso leha o sa bone kotsi.	Tshepa maikutlo a hao
2	Notlela mamati a hao hore o bolokehe	Kwala menyako ya hao.
3	Ha ntho e sa utlwahale e nepahetse tshepa kgwao ya hao.	Mamela ka hloko
4	Boloka ditokomane tsa hao tsa bologna tse jwalo ka lengolo la tlhaho tulong e bolokehileng.	Taba tsa hao e be lekunutu.
5	Tseba sebaka seo o yang ho sona , mme se se be lefifi.	Batla tulo e bolokehileng ya ho eta.
6	Nyahamisa mashodu ka ho bea sepatjhe sa hao, mme beke e be ka pele.	Se pepese ntho tsa hao tsa bohlokwa.
7	Ho tseba tikoloho eo o leng ho yona ho ka thibela ho ba lehlatsipa.	Hlokomela sebaka seo o leng ho sona

MATSHWAO OHLE A KAROLO ENA: [10]

KAROLO D**POTSO 4: TSHEBEDISO YA PUO****DIKARABO**

- 4.1 Batho/nama/madi le motho. ✓ (1)
- 4.2 Mapolesa ke batho ba nama le madi jwalo ka nna le wena ✓ (1)
- 4.3 Wena: Leemediqho/Nna: Leemediqho ✓✓ (2)
- 4.4 Kajeno le hosane ✓ (1)
- 4.5 Rat/a ✓ (1)
- 4.6 Ditokelo di sa ntse di thibela hore ba se hlekefetswe. ✓✓ (2)
- 4.7 Itshepang ✓ (1)
- 4.8 Mpenyana–mpehadi ✓✓ (2)
- 4.9 Melao ✓✓ (2)
- 4.10 Batshwaruwa bana le ditokelo, leha ba tshwerwe/le ha ba tshwerwe, batshwaruwa bana le ditokelo ✓ (1)
- 4.11 Ho bua haholo/hob a heletwane ✓✓ (2)
- 4.12 Batho ba rata ho pretlisa, hore ba na le ditokelo ✓✓✓ (3)
- 4.13 Ditokelonyana ✓ (1)

MATSHWAO OHLE A KAROLO ENA: [20]
MATSHWAO A PAMPIRI YOHLE: [70]